ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

ΤΑ ΚΟΚΚΙΝΑ ΑΥΓΑ

Τὰ κόκκινα αὐγὰ τοῦ Πάσχα δὲν εἶνε χριστιανικὸ ἔθιμο, ὅπως θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ ὑποθέσῃ. Σὲ πολλὲς παλὲς θρησκεῖες, τὸ αὐγὸ ἔπαιζε σπουδαιότατο ρόλο.

Οἱ Ἰνδοί, π. χ., θεωροῦν τὰ αὐγὰ ὡς ἱερά, γιατί ἡ Βαβανή, ἡ μητέρα τῆς Τριάδος τοῦ ἰνδικοῦ πανθέου, μυθολογεῖται ὅτι γέννησε τρία αὐγὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα βγῆκαν ὁ Βραμᾶς, ὁ Βισνοὺς καὶ ὁ Σίβας. Γι' αὐτό, σὲ πολλὰ ἀνάγλυφα τῶν Ἰνδῶν βλέπουμε συχνὰ ἕνα αὐγό: Τὸ Αὐγὸ τῆς Κοσμογονίας.

Ἡ Ἀφροδίτη ἐπίσης, κατὰ τὶς Φοινικικὲς παραδόσεις, γεννήθηκε ἀπὸ ἕνα αὐγὸ ποὺ εἶχε πέσει ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὶς ὄχθες τοῦ Εὐφράτου καὶ ποὺ τὸ ἐκκολάψαν περιστερές.

Πολλοὶ ἱστορικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι ὁ χριστιανισμὸς ἐπῆρε τὸ ἔθιμο τῶν αὐγῶν τοῦ Πάσχα ἀπὸ τὶς ἀρχαῖες θρησκεῖες. Αὐτὸ δὲν εἶνε ἀπίθανο. Οἱ Ἰάπωνες π. χ., ποὺ δὲν εἶνε χριστιανοί, ἀλλὰ βουδισταί, ἔχουν τὴ συνήθεια νὰ μοιράζουν τὴν πρωτοχρονιά, ὡς δῶρα, αὐγὰ χρωματισμένα !

***

Τὸ ἔθιμο τῶν πασχαλινῶν αὐγῶν ὀφείλεται, λέγουν, στὸ ἑξῆς : Κατὰ τὴν παραμονὴν τοῦ Πάσχα, ὑπῆρχε, λόγῳ τῆς Σαρακοστῆς, μεγάλη ποσότης αὐγῶν. Ἕνεκα αὐτοῦ, τὸ Μεγάλο Σάββατο οἱ ἱερεῖς εὐλογοῦσαν τὰ αὐγὰ καὶ τὰ μοίραζαν ὡς δῶρα. Ἐβάφοντο δὲ κόκκινα εἰς ἀνάμνησιν τοῦ Πάσχα τῶν Ἑβραίων, οἱ ὁποῖοι, κατ' ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἔβαφαν τὰ κατώφλια τῶν σπιτιῶν τους μὲ τὸ αἷμα τῶν θυσιαζομένων ἀρνιῶν. Οἱ χριστιανοὶ κατόπιν ὥρισαν ὡς βαφὲς τῶν πασχαλινῶν αὐγῶν ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κόκκινο, τὸ χρυσό, τὸ κίτρινο καὶ τὸ μώβ.

***

Στὴν Γαλλία, ἐπὶ Λουδοβίκου 14ου καὶ ἐπὶ Λουδοβίκου 15ου ἀκόμη, τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα, μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία, ἔφερναν στὸ γραφεῖο τοῦ βασιλέως σωροὺς ὁλόκληρους ἀπὸ αὐγὰ βαμένα ἐπίτηδες **χρυσά, τὰ ὁποῖα ὁ βασιλεὺς ἐμοίραζε** στοὺς αὐλικούς του.

Σὲ ὅλη τὴ Δυτικὴ Εὐρώπη ἐπικρατεῖ ἀκόμη καὶ σήμερα τὸ ἔθιμο νὰ χαρίζουν τὴν ἡμέρα τοῦ Πάσχα αὐγὰ τεχνητὰ μὲ διάφορα χρώματα καὶ μεγέθη, τὰ ὁποῖα περιέχουν **πολύτιμα δῶρα. Στὴν** Ἑλλάδα τὸ ἔθιμο αὐτὸ ἐγκαινιάσθηκε τὰ τελευταῖα αὐτὰ χρόνια. Ἀντὶ ὅμως πολυτίμων δώρων βάζοινε μέσα στὰ τεχνητὰ αὐγὰ μπομπόνια καὶ γλυκίσματα...

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

ΤΟ ΛΕΞΙΚΟ ΕΝΟΣ ΙΔΙΟΤΡΟΠΟΥ

Κ ο ν δ υ λ ο φ ό ρ ο ς = Ὁ ταχυδρόμος τῆς σκέψεως.

Σ τ ε ν ὸ π α π ο ῦ τ σ ι = Μέσον γιὰ νὰ ξεχνάη κανεὶς τὰ ἄλλα βάσανά του.

Π ε τ α λ ο ῦ δ α = Ἕνα λουλοῦδι μὲ φτερὰ χρωματιστά.

Φ α ν τ α σ ί α = Τὸ ταχύτερο μέσον γιὰ νὰ ταξειδεύῃ κανένας ἀσφαλῶς.

Ἐ π ι μ ο ν ή = Ἡ θέλησις τοῦ ἀνοήτου.

Ε ὐ τ υ χ ί α = Σταθμὸς μεταξὺ δυὸ ἀπογοητεύσεων.

Γ ρ α μ μ α τ ο κ ι β ώ τ ι ο ν = Στόμαχος ποὺ τὰ χωνεύει ὅλα.

Χ α ρ ά = Χειμωνιάτικος ἥλιος ποὺ ἀνατέλλει ἀργὰ καὶ δύει ἐνωρίς.

Φ ω ν ο γ ρ ά φ ο ς = Παταγάλος... μοντέρνος.

Β ο υ λ ε υ τ ή ς = Μηχάνημα αὐτόματον.

Χ ο ρ ό ς = Μέσον ἐλευθέρου ἐναγκαλισμοῦ, παρουσίᾳ θεατῶν.

Σ υ ν ε ι δ η σ ι ς = Ἕνα πιστὸ σκυλί, ποὺ ὑπερασπίζεται τὸν κύριό του.

Γ υ ν ή = Ὁ... ἀνὴρ τῆς ἐποχῆς μας.

Χ ρ η μ α τ ι σ τ ή ρ ι ο ν = Μέρος στὸ ὁποῖο μπορεῖ κανεὶς ν' ἀπαλλαγῆ τὸ ταχύτερον ἀπὸ τὴν περιουσίαν του.

Φ ί λ η μ α = Εἰσιτήριο μετ' ἐπιστροφῆς ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό.

Ἐ γ ω ϊ σ τ ή ς = Ἐκεῖνος ποὺ γράφει μὲ μελάνη τὸ κακὸ ποὺ τοῦ κάνουν καὶ μὲ μολύβι τὸ καλό.

Ἀ μ φ ι β ο λ ί α = Τὸ τελευταῖο ἄνθος τοῦ κήπου τῶν προδιδομένων.

Β ε λ ό ν η = Ἡ ἕκτη αἴσθησις κάθε γυναικός.

Ἀ π ο λ α ύ σ ε ι ς = Κεντήματα ἀπάνω στὸν καμβᾶ τῶν στενοχωριῶν μας.

Κ α θ ῆ κ ο ν = Χολὴ ὅταν πίνεται, ἀμβρόσιο ἔχει πειὰ πιωθῆ.

Α ὐ τ ί = Τὸ γραμματοκιβώτιο τοῦ πνεύματος.

Δ ι κ η γ ό ρ ο ς = Ἔμπορος ποὺ πουλάει λόγια.

Ἀ τ μ ό ς = Ὁ Δαίμων ποὺ τὸν φυλακίζουν γιὰ νὰ δουλέψῃ.

Γ ι α τ ρ ό ς = Ἄνθρωπος ποὺ ζῇ ἀπὸ τὶς ἀσθένειες τῶν ἄλλων καὶ πεθαίνει ἀπὸ τὴν ἰδική του.

Κ ι ν η μ α τ ο γ ρ ά φ ο ς = Ἡ ζωὴ μποτιλλιαρισμένη.

Π α τ ρ ι ω τ ι σ μ ό ς = Ἐγωϊσμὸς συγκεντρωμένος.

Ὑ σ τ ε ρ ό γ ρ α φ ο ν = Ἡ ἐπιστολὴ μιᾶς γυναικός.

Ἡ λ ι κ ί α = Ἔνδυμα ποὺ δὲν μᾶς ἀρέσει πειά. **Μικροὶ τὸ θέλουμε μεγάλο καὶ μεγάλοι τὸ θέλουμε μικρό.**

Σ τ ό μ α = Ἡ θήκη τοῦ φιλήματος.

Π ε ῖ ρ α = Τρόπαιο ἀπὸ τὰ ὅπλα ποὺ μᾶς πλήγωσαν.

Σ ι ω π ή = Ἡ δύναμις τοῦ σοφοῦ, τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνοήτου.

Μ ε ι δ ί α μ α = Ἡ προδοσία τῆς σκέψεως.

Ν ε ό τ η ς = Μιὰ φιλάρεσκος ποὺ φεύγει ὅταν τὴν ἐπικαλοῦνται.

Φ ι λ α ρ έ σ κ ε ι α = Μιὰ ἀπόδειξις ὅτι ἀγαπάει κανεὶς τὸν ἑαυτό του περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο.

Π ρ ο σ ε υ χ ή = Τὸ τηλέφωνον ἀπὸ τῆς γῆς στὸν οὐρανόν.

Ἐ λ π ί ς = Ἡ τράπεζα προκαταβολῆς τῆς εὐτυχίας.

Χ ρ ό ν ο ς = Ὁ φιλάργυρος ποὺ τὰ παίρνει ὅλα καὶ δὲν δίνει τίποτε.

Ε ἰ λ ι κ ρ ί ν ε ι α = Θεὰ ὁλόγυμνη, τὴν ὁποίαν συνηθίζουν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔχουν σκεπασμένην.

Κ α ρ δ ι ά = Μεταλλεῖον χρυσοῦ, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ξέρῃ κανεὶς πῶς νὰ ἐκμεταλλεύεται.

Λ α ό ς = Ὁ τυραννούμενος ἢ ὁ τύραννος τῶν κυβερνώντων.

Π λ ο ῦ τ ο ς = Κάτι μεταξὺ ὀνείρου καὶ πραγματικότητος.

Κ ε λ λ ά ρ ι = Ἡ βιβλιοθήκη τῶν λαιμάργων.

Μ ε ι δ ί α μ α = Ὁ θρίαμβος τῶν λευκῶν ὀδόντων.

Φ ω τ ο γ ρ α φ ί α = Ἡ αἰωνιότης τῆς στιγμῆς.

Ὄ ν ε ι ρ ο ν = Τὸ χάπι μὲ τὸ ὁποῖον χωνεύει κανένας τὴν ζωήν.

Γ υ ν ή = Μιὰ κοῦκλα ἡ ὁποία ντύνεται, γδύνεται, φλυαρεῖ καὶ γραντζουνίζει.

Ἔ ρ ω ς = Ὁ γεωργὸς ποὺ σπέρνει χαμόγελα καὶ μειδιάματα καὶ θερίζει δάκρυα.

Ν υ φ ι κ ὸ ς π έ π λ ο ς = Τὸ πρῶτον νέφος τοῦ συζυγικοῦ βίου.

Σ υ μ φ έ ρ ο ν = Ὁ δήμιος τῆς φιλίας.

Σ υ μ π ά θ ε ι α = Ὁ ἀρραβὼν τῆς φιλίας.

Ἐ φ η μ ε ρ ί ς = Ἕνα πρᾶγμα ποὺ εἶνε τὸ πὸ καινούργιο καὶ **καταντάει τὸ πιὸ παληὸ τὴν ἴδια ἡμέρα.**

ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΣΥΖΥΓΩΝ

Στὰ ὀρεινὰ μέρη τοῦ Τυρόλου ἐπικρατεῖ ἀκόμη ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια ἕνα γραφικὸ, ποιητικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ ἔθιμο. Ἀκούσατε καὶ κρίνατε :

Μόλις σουρουπώσει στὰ χωριά, ἡ γυναῖκες, ἀφοῦ ἑτοιμάσουν ἐντωμεταξὺ τὸ δεῖπνο τους, βγαίνουν ὅλες μαζὶ ἔξω καὶ τραγουδοῦν. Τὸ τραγοῦδι τους ἐξακολουθεῖ μέχρις ὅτου τοὺς ἀποκριθοῦν ἀπὸ τοὺς γύρω λόφους οἱ ἄνδρες των ποὺ γυρνοῦν ἀπ' τὴ δουλειὰ τῶν χωραφιῶν.

Ἀνάλογο ἔθιμο παρατηρεῖται καὶ σὲ μερικὰ παράλια τῆς Ἀδριατικῆς, ὅπου ἡ γυναῖκες τῶν ψαράδων βγαίνουν κάθε βράδυ στὸ γιαλὸ καὶ περιμένουν τοὺς ἄντρες τους μὲ τραγούδια.

της σας, εἶπε τότε ὁ λαζαρόνε, ἂν τῆς δείξω τὸν κλέφτη ;

— Θὰ σοῦ δώσω ἕνα πιάστρο.

— Θέλω δύο, ἐξοχώτατε !

— Θὰ σοῦ δώσω δύο λοιπόν !

Ὁ ἀξιωματικὸς ἀκολούθησε τότε τὸ λαζαρόνε. Ἐκεῖνος, ἀπ' τὴ γωνία τοῦ δρόμου, τοῦ ἔδειξε τὸν ἀστυνόμο. Ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἀπόρησε καθόλου, γιατί ἤξερε καλὰ τὶς συνήθειες τῆς πατρίδος του. Καὶ ἐνῶ ὁ λαζαρόνε τὸσκαζε μὲ τὰ δυὸ πιάστρα στὸ χέρι, ἐκεῖνος πῆγε καὶ ἔπιασε τὸν ἀστυνόμο ἀπ' τὸ γιακᾶ. Ὁ ἀστυνόμος τοῦ ἔδωσε ἀμέσως τὰ κλοπιμαῖα καὶ ἄρχισε νὰ παρακαλῆ τὸν ἀξιωματικὸ νὰ θεωρήση τὸν ἑαυτό του ἱκανοποιημένο μ' αὐτό.
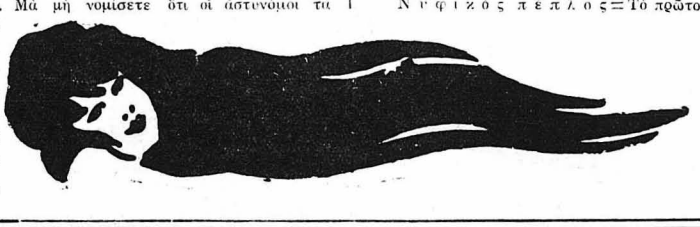
Ὁ ἀστυνόμος ἦταν κι' αὐτὸς λαζαρόνε, προτοῦ γίνῃ ὄργανο τοῦ νόμου, καὶ κατάλαβε, φυσικά, τὸ τί εἶχε συμβῆ. Τέτοιες περιττώσεις εἶνε πολὺ συχνὲς στὴν Ἰταλία. Μὰ μὴ νομίσετε ὅτι οἱ ἀστυνόμοι τὰ χαλοῦν μὲ τοὺς λαζαρόνε γιὰ τέτοια μικροπράγματα. Ἐξακολουθοῦν νὰ συνεργάζωνται καὶ συνεργαζόμενοι ἐξακολουθοῦν νὰ κυττάζοιν, πῶς νὰ γελάση ὁ ἕνας τὸν ἄλλον στὴ μοιρασιά !